

[Fuglsang.]

mulighed for en uensartet behæftelse, hvorved de sædvanlige kreditinstitutioner får forlods pant i ejendommen og sekundært pant i løsøret, medens andre kreditorer får sekundært pant i ejendommen og forlods pant i løsøret. Det er ikke en ændring, som vil bidrage til at gøre de i forvejen noget udviklede regler for tvangsauktion mindre udviklede; og ligesom det er tilfældet med den højtærede minister, vil heller ikke jeg være i stand til at overse de praktiske virkninger heraf. Lovforslaget er imidlertid ønsket af den førnævnte kommission vedrørende landbrugets kreditforhold, og her som på de andre områder vil mit parti se med velvilje på dets videre gang fremover.

Aage Fogh: Det er ikke de foreliggende lovforslag direkte, jeg ønsker at udtale mig om; jeg er ganske enig i de bemærkninger, der er gjort her. Men jeg vil gerne sige et par ord om den betydning, denne lovgivning kan få specielt for landbrugets kreditforhold.

Se, i går, tror jeg det var, modtog jeg en beretning fra De sjællandske Husmandsforeningers regnskabsudvalg. Af denne beretning fremgik det, at man har foretaget en opdeling af landbrugene efter deres staldforhold: store og gode stalde, middelgode og dårlige. Det viste sig, at gruppen med de gode stalde havde en langt højere forrentningsprocent end grupperne med de ringere. Jeg tager dette som udgangspunkt for at gøre opmærksom på, at det kunne tyde på — ja, jeg er sikker på, det er rigtigt — at et stort tal af danske landbrug bør have deres staldforhold forbedret. Det vil være en god forretning for landmændene og specielt en fin forretning for nationen. Hertil skal der bruges penge, og en del af disse penge skal lånes. Nu ligger det sådan i praksis, at ca. 30-35 pct. af værdierne i landbruget er bundet i besætning og inventar. Det er de flygtige værdier, der i øjeblikket praktisk taget ikke kan belånes i kredit- og hypotekforeninger af den ganske simple grund, at man kan ikke sidde i København og give lån i en besætning f. eks. på Lolland-Falster, fordi man ikke kan kontrollere pantet.

Hvis de foreslåede ændringer bliver gen-

nemført, vil det, så vidt jeg kan se, medføre, at man foretager en forstandig deling af de faste og de mere flygtige værdier, og de faste værdier belånes af kreditforeningerne; men jeg tror, det var det ærede medlem hr. Gideon, der var inde på, at så skulle man have en andenprioritet og derefter sætte en tredjeprioritet. Jeg tror ikke, at man i praktisk långivning skal have denne andenprioritet. Det er jo hypotekforeningerne, det drejer sig om, og de har efter mit skøn ingen plads i en fornuftigt tilrettelagt prioritering af dansk landbrug. Kreditforeningerne bør gå så højt op i sikkerhedsbæltet som muligt, omkring 50 pct. af værdierne, og derefter bør man efter mit skøn inden for landbruget oprette det næste trin, der bør være lokalt betonet, fordi man gennem den lokale medvirken kan have kontrollen med de flygtige værdier derude. Hvis man ved en sådan opbygning kunne nå til, at landmanden kan belåne op til 70 pct. af værdierne gennem to institutioner, så tror jeg ikke, man skulle vove sig ret meget længere ud; men det kan kun ske under forudsætning af, at man kan bruge de her foreliggende lovændringer f. eks. på den måde, at førsteprioriteten i jord og bygninger bliver det nye låneinstituts med førsteprioritet i besætning og inventar og andenprioritets oprykning i jord og bygninger. Da vil der kunne skabes en låneordning, hvor, jeg vil ikke sige formålet er at skaffe landmanden størst muligt lån, men en låneordning, så de lån, han har brug for, kan ydes mod pant i hans egne værdier. Det er efter min vurdering langt den bedste form for långivning.

Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til, skønt den højtærede landbrugsminister ikke er til stede, at opfordre ministeren til snarest muligt at gå i gang med en udbygning af de tanker, jeg her har udtrykt, som også til dels var nedfældet i realkreditkommissionens betænkning. Det er rigtigt, at hvad angår de ting, vi drøfter i dag, som er behandlet i realkreditkommissionen, var vi ganske enige, men det næste led må blive, at vi udformer vore realkreditsystemer således, at de virkelig passer til den moderne tid. Det tror jeg der er mulighed for, og derfor vil jeg gerne sige, at når jeg har bedt om ordet her, er det, fordi jeg vurderer